
Vzdelávacie výstupy v britskom kvalifikačnom rámci QCF

Dagmar Jelínková, ŠIOV

Bratislava, 9. 12. 2014

ECVET a vzdelávacie výstupy

- Pôvodný zámer ECVET
 - vytvorenie kreditového systému podobne ako vo VŠ vzdelávaní
 - prenos kreditových bodov
- Aktuálna situácia v praxi
 - **dôraz na prenos vzdelávacích výstupov**
 - nekompatibilita/neexistencia kreditových systémov v OPV
 - prenos menších „častí“ – vybraných vzdelávacích výstupov
 - **porovnávanie vzdelávacích výstupov**

Veľká Británia (okrem Škótska) - čo ovplyvňuje tvorbu vzdelávacích výstupov?

- Kvalifikácie (vzdelávacie programy) QCF sú segmentované na jednotky (units)
 - Jednotky majú určenú
 - úroveň QCF
 - počet kreditov (1 kredit = 10 teoretických hodín učenia sa)
 - Jednotky obsahujú
 - **vzdelávacie výstupy**
 - **kritériá hodnotenia**, vzťahujúce sa ku vzdelávacím výstupom

Ako chápú vzdelávacie výstupy vo Veľkej Británii?

- Vzdelávacie výstupy
 - vyjadrujú to, čo sa od učiaceho sa očakáva, že vie, čomu rozumie alebo je schopný robiť, pričom ide o výsledok procesu učenia sa
 - mali by uvádzať dosiahnuté výsledky, ktoré si **učiaci sa vezmú so sebou** a budú ich schopní v budúcnosti znovu využiť alebo uplatniť

Príklady vzdelávacích výstupov

Kvalifikácia „Výroba polymérov/polymérnych kompozitov“ (QCF 2/EKR 3; 4 povinné + 16 voliteľných jednotiek)

- Kvalifikačná jednotka „**Spustiť a udržiavať proces strojovej výroby pri spracúvaní polymérov a súvisiacej výrobe**“
(5 kreditov; 28 hodín priameho vedenia)
- **Príklady vzdelávacích výstupov (6/12):**
Učiaci sa bude
 - vedieť, ako splniť požiadavky na výrobu
 - vedieť, ako sa udržiava výrobný proces
 - schopný spustiť a udržiavať výrobný proces
 - vedieť, ako sa zhromažďujú informácie o materiáloch, ktoré sa majú použiť
 - schopný používať materiály vo výrobnom procese
 - schopný dodržať kvalitu

Ako chápú kritériá hodnotenia vo Veľkej Británii?

- Kritériá hodnotenia
 - existujú ku každému vzdelávaciemu výstupu
 - konkrétne rozpracovávajú vzdelávacie výstupy
 - opisujú požiadavky, ktoré má učitelia splniť, aby preukázal dosiahnutie vzdelávacích výsledkov
 - musia byť pozorovateľné, merateľné a preukázateľné
 - k jednému vzdelávaciemu výstupu môže existovať viacero položiek kritérií hodnotenia

Príklady kritérií hodnotenia (1)

- Vzdelávací výstup

„Učiaci sa **bude vedieť**, ako sa udržuje výrobný proces“

- 6 kritérií hodnotenia, napríklad (4/6):

Učiaci sa vie

- identifikovať prevádzkové podmienky požadované pre procesné operácie
- identifikovať, aký je produkčný plán a dôsledky, ak sa nedodržia časové harmonogramy a termíny
- vysvetliť dôležitosť a postup bezpečnej likvidácie odpadu
- identifikovať dôsledky prestojov a plytvania a vysvetliť, ako ich minimalizovať

Príklady kritérií hodnotenia (2)

- Vzdelávací výstup
„Učiaci sa **bude schopný** spustiť a udržiavať výrobný proces“
- 4 kritériá hodnotenia (4/4):
Učiaci sa vie
 - spustiť výrobný proces v súlade s organizáciou práce na pracovisku
 - realizovať výrobné procesy tak, aby sa minimalizovali prestoje a plytvanie
 - presunúť produkt na ďalšie spracovanie v súlade s požiadavkami výroby
 - splniť požiadavky na kvantitu, kvalitu a rýchlosť výroby

Formulácie kritérií hodnotenia

- Kritériá hodnotenia
 - viažu sa jasne na vzdelávací výstup
 - zodpovedajú danej úrovni rámca
 - vzťahujú sa na výsledok, ktorý dosiahne jednotlivec, nie skupina
 - vyjadrujú to, čo učiaci sa vie urobiť sám
 - sú preukázateľné, merateľné, pozorovateľné (nie slovesá rozumieť, vedieť, ale opísať, vysvetliť, porovnať, vypočítať, vymenovať)
 - nemali by umožňovať subjektívnu interpretáciu (nie zvraty dobre/zle, profesionálne, nápadito; nie porovnávanie)

Metodiky tvorby vzdelávacích výstupov (VV) a kritérií hodnotenia (KH) vo Veľkej Británii

Príklad: Udeľujúca inštitúcia CACHE (oblasť starostlivosti, zdravia a vzdelávania)

- VV a KH majú reflektovať deskriptory zodpovedajúcej úrovne QCF, formulované v terminológii
 - vedomosti a porozumenie
 - aplikácia a činnosť
 - samostatnosť a zodpovednosť
- Slovesá vo VV; dva typy VV, založené na
 - kompetenciách/zručnostiach – formulácia „*bude schopný*“
 - vedomostiach – 3 formulácie „*bude vedieť*“, „*bude rozumieť*“, „*bude vedieť ako*“
- Slovesá v KH
 - identifikované konkrétne slovesá pre danú oblasť, osobitne pre každú úroveň

Odporúčania na prácu so vzdelávacími výstupmi v rámci projektov

- **Nechajte si vysvetliť, ako v partnerskej krajine chápu a formulujú vzdelávacie výstupy a kritériá hodnotenia**
- **Vyjasnite si a dohodnite sa, aké vzdelávacie výstupy budú predmetom spolupráce (transferu) a ako budú hodnotené (Dohoda o vzdelávaní, Memorandum o porozumení)**
- **Vyjasnite si, či majú byť predmetom transferu len vzdelávacie výstupy alebo aj kreditové body (Vo Veľkej Británii sú kreditové body dôležité pre získanie kvalifikácie)**

Vzdelávacie výstupy v britskom kvalifikačnom rámci QCF

Ďakujem za pozornosť.

PhDr. Dagmar Jelínková

jelinkova@siov.sk